

FAİZ VADE FARKI

Merhaba sevgili hocam en son iki yıl evvel yazışmıştık umarım sağlık ve sıhhatiniz iyidir. Bir konuda danışmak istiyorum bankaya yatırılan paradan vade farkı almak faiz midir? Bu soruyu birkaç ilahiyatçıya daha sordum farklı cevaplar geliyor aşağıda örnekleyeceğim. Servet Bayındır cevabı

Bankalar faizi enflasyon oranına endekslemez, şayet o şekilde olsa kimse bankaya para yatırmaz. Bankadaki faizli hesap, faiz miktarı enflasyona endekli olsa da olmasa da faizlidir ve haramdır.

Yapılacak olan paranızı helal yöntemlerle işletmeniz yahut bu yöntemle işletenlerle ortaklık kurarak değerlendirmenizdir.

Paranın korunması vade farkının bile yasak olduğunu söyleyenler var hocam, lütfen yardımınızı esirgemeyin, bir miktar param var, zar zor kazanıyorum öğretmenim. Ticaretten anlamam. Bazı hastalıklarım da var. Zor geçiyor hayatım dini inancımın da tarumar edilmesini istemiyorum. Teşekkürler...

Cevap: Kısaca Kur'ân tefeciliği yasaklamıştır. Riba faiz değil, tefedir. Adam ödünç verir, zamanında ödenmediği takdirde tefe miktarını artırır, bir veya birkaç ay içinde faiz miktarı ana parayı geçer. Alan yıkılır, veren âbâd olur. İşte Kur'ân bu uygulamayı yasaklamış, *"Ey inananlar kat kat riba yemeyin!"* buyurmuştur. Bu uygulamada sadece bir taraf kazançlı çıkar. Ödünç veren. Ödünç alan ise hep zarar eder.

İmdi bankaya yatırılan para yani mevduat hesapları bir ödünç de-ğildir. Paranın muhafazası ve bir miktar gelir sağlanması için bankaya yatırılır. Banka bu parayı çalıştırır, kazanç sağlar. Buna karşılık para sahibine de faiz denilen bir miktar fazlalık verir. Bunun Arapça adı faidedir, riba değil. Bu uygulamada karşılıklı menfaat vardır. Zarar eden yoktur. Banka da kazanır, mudi' de kazanır. Bu uygulama bir çeşit mudarebe yöntemine benzer. Gerçi mudarebe kâr zarar ortaklığıdır ama sözde kâr zarar ortaklığına göre kurulan finans kuruluşları da aynen banka sistemiyle çalışmaktadır. Sadece ad değişikliği vardır, eskiden bir reklam vardı "Yok

birbirimizden farkımız ama biz Osmanlı bankasıyız" İşte böyle yok birbirlerinden farkları.

Bana göre mevduat hesaplarından alınan faiz riba kategorisinde değildir. Ayrıca bankalar yasalarla kurulmuştur. Yani yasaldir. Siz faiz sisteminden kaçamazsınız. Maaşlar, emekli maaşları devletin uygulamaları hep faiz sistemiyle yürür. En büyük faizi de Diyanet İşleri başkanlığı alır. Önceden topladıkları hac paralarını bankalara yatırırılar, hem de en yüksek faizle ve hayli faiz geliri elde ederler. Demek onlara helal, zavallı halka haram ha. Faizi yasaklamış olan o hocalar, acaba zaman zaman devletin verdiği faiz farkını almıyorlar mı? Benim kanaatim budur.

Okurumun cevabı ve cevabım

Kızmayın hocam sizin olaya bakışınızı biliyorum son zamanlarda isim de vereyim Abdülaziz Bayındır Süleymaniye Vakfı bu faiz olayında rahmetli Yaşar Hoca ve sizin vade farkı faiz değil yorumlarınıza itirazlar yayınladılar kitap yazmışlar.

Ribanın güncel adları faiz faidedir hilei şer'iyye yapıyor. Arap yalanı demekteler. Ben o sebeple soruyu yeniledim, özür dilerim sizi üzmemek istemedim. Saygılarımla...

Cevap: Ben size kızmadım. Yalnız çeşitli insanlar, birkaç kez yazdığım şeyleri soruyorlar. Abdülaziz Bayındır'ı ben ve Yaşar Hoca vaktiyle Fakülteye almıştık. Şimdi o iyiliğimizin karşılığını veriyor. Karakteri bunu gerektiriyor. İstiyor ki hep kendisi üste çıksın. Er veya geç bir gün o, Hak'tan bu saygısızlığının karşılığını bulacaktır. Ben onu açık fikirli bir adam biliyordum sandığım gibi çıkmadı. Ben o tür insanlara hiç değer vermem. Ne yazarsa yazsın. Kale almam. Sizin onun sözlerini bana iletmenizi de hoş karşılamadım. Siz istediğiniz fikri benimseyebilirsiniz.